

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610-3213
Konu : Soru Önergeleri

10/2011
3 Kasım 2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 06.10.2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-21536 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Balıkesir Milletvekili Namık HAVUTÇA'ya ait 7/247, 7/266, İzmir Milletvekili Alaattin YÜKSEL'e ait 7/248, Yozgat Milletvekili Sadir DURMAZ'a ait 7/249, Bursa Milletvekili Turhan TAYAN'a ait 7/250, Adıyaman Milletvekili Salih FIRAT'a ait 7/251, Kırklareli Milletvekili Turgut DİBEK'e ait 7/252, Bursa Milletvekili İlhan DEMİRÖZ'e ait 7/253, Isparta Milletvekili Süleyman Nevzat KORKMAZ'a ait 7/254, Bolu Milletvekili Tanju ÖZCAN'a ait 7/255, Erzincan Milletvekili Muharrem IŞIK'a ait 7/256, Mersin Milletvekili Vahap SEÇER'e ait 7/257, 7/265, Konya Milletvekili Atilla KART'a ait 7/258, Antalya Milletvekili Gürkut ACAR'a ait 7/259, İzmir Milletvekili Oktay VURAL'a ait 7/260, Tokat Milletvekili Orhan DÜZGÜN'e ait 7/261, İstanbul Milletvekili Faik TUNAY'a ait 7/262, Osmaniye Milletvekili Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU'na ait 7/263, Ankara Milletvekili Aylin NAZLIAKA'ya ait 7/264, İzmir Milletvekili Ahmet Kenan TANRIKULU'ya ait 7/267 ve Burdur Milletvekili Ramazan Kerim ÖZKAN'a ait 7/268, 7/269 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1- Görüş 7/247, 7/248, 7/249, 7/250, 7/251,
7/252, 7/253, 7/254, 7/255, 7/256, 7/257,
7/258, 7/259, 7/260, 7/261, 7/262, 7/263,
7/264, 7/265, 7/266, 7/267, 7/268, 7/269 (42 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****:Oktay VURAL****İzmir Milletvekili****Esas No****:7/260**

Fındık Türkiye'nin en önemli ihracat ürünlerinden birisidir. AKP Hükümeti, Fiskobirlik yerine, devlet adına fındık alımı için ilk kez 2006'da TMO'yu görevlendirmiştir, TMO, 2006-2007 ve 2008'de 3 yıl üst üste devlet adına fındık alımı yapmıştır.

Hükümet, 2009 fındık ürün sezonunda 3 yıl süre ile "yeni fındık stratejisini" uygulamaya koyunca TMO'nun fındık alım görevi sona ermiştir. TMO, 3 yıldan beri fındık almamaktadır. Ancak elindeki stoklarla fındık piyasasında en güçlü aktörlerden biri olmuştur.

Bu çerçevede TMO yönetimi, yaptığı değerlendirme sonucunda piyasada ihtiyaç olduğu için 20 Haziran 2011 itibariyle deposundaki 2008 ürünü fındığı 15 Ağustos 2011'e kadar satışa sunmaya karar vermiştir. Satışa sunulan fındıklar için fiyat 4,8 lira olarak ilan edildi.

Ancak daha sonra TMO 20 Haziran'da satışa sunduğu 2008 ürünü kabuklu fındığın fiyatını 28 Temmuz 2011 tarihinde 4.8 liradan 1 lira artırarak 5.8 liraya çıkararak fındık piyasasına müdahale etmiştir.

Fındık üreticileri için yeni ürün hasadına başlamanın arifesinde piyasaya giriş fiyatının artması olumludur. Böyle olmakla beraber, bu fiyat artışının neden stok satışına başlandığı ifade edilen tarihte yapılmamış olduğu ve bu satışın neden belirlenen süreden daha kısa sürede tamamlanmış olduğuna yönelik çeşitli sorular kamuoyunda cevaplandırılmayı beklemektedir.

Bu konuya ilişkin olarak aşağıdaki sorularımın Anayasanın 98 inci İç Tüzüğü'nün 96 ve 99 uncu maddeleri gereğince Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı M. Mehdi Eker tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **3 Ağustos 2011**

SORU 1) TMO devlet adına hangi yıllarda ne kadar fındığı, kaçta satın almıştır?

CEVAP 1) 2006/10865 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile TMO'ya verilen fındık piyasalarına müdahale görevi, Yeni Fındık Stratejisinin uygulamaya konulduğu 2009/15202 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile sonlandırılmıştır.

TMO'nun alımla görevlendirildiği 2006, 2007 ve 2008 yıllarında toplam 694 bin ton alım yapmış olup karşılığında **2,83 Milyar TL** ödeme yapmıştır.

SORU 2) TMO stoklarındaki fındık ne kadardır? Yıllar itibariyle satış miktarı ve fiyatı ne olmuştur?

CEVAP 2) Alımla oluşan 694 Bin ton fındık stoku, yapılan değerlendirme çalışmaları sonucu 118 Bin tona indirilmiştir.

TMO, piyasa düzenleme görevi çerçevesinde, arz açığının olduğu dönemlerde yapmış olduğu kabuklu fındık satışlarıyla, piyasa ihtiyacını karşılamış olup satış fiyatlarının belirlenmesinde piyasa fiyatları ve resmi rekolte tahminleri göz önünde bulundurulmuştur.

YILLAR İTİBARIYLA KABUKLU FINDIK SATIŞ MİKTAR ve FİYATLARI					
	2008	2009	2010	2011	TOPLAM
Miktar (Ton)	14.920	44.207	48.310	82.983	190.420
Fiyatı (TL/Kg)*	4,00	4,10-4,25	4,80-5,00	4,80-5,80	

* Levant kalite fındık fiyatlarıdır.

SORU 3) TMO'nun 20 Haziran 2001 tarihinde depolarındaki fındığı 15 Ağustos 2011 tarihine kadar satışa sunmasının sebebi nedir?

CEVAP 3) 2010-11 döneminde üretici elinde stok kalmayıp piyasalarda arz açığının oluşmaya başlaması neticesinde ihracatımızın bu durumdan olumsuz etkilenmemesi için; 601 tonluk ilk rekolte tahmini ile mevcut piyasa fiyatları dikkate alınarak stoklarımız, 20 Haziran 2011 tarihinde satışa açılmıştır.

TMO, faaliyet alanına giren diğer ürünlerde olduğu gibi fındıkta da, üretici mağduriyetini önlemek için satışlarını hasat dönemi öncesinde sonlandırmaktadır.

SORU 4) TMO'nun, sezona kısa bir süre kala bu defa satışa sunduğu fındık fiyatını 28 Temmuz tarihinde artırmasının gerekçesi nedir? Bu fiyat artışı neden 20 Haziran 2011'de yapılmamıştır?

CEVAP 4) Temmuz ayının ikinci yarısından itibaren, daha önce öngörülen üretim miktarının gerçekleşmeyeceğinin anlaşılması nedeniyle artan talep ve fiyat seyri dikkate alınarak; satış fiyatlarımız, 28 Temmuzda **4,8 TL/Kg. dan 5,8 TL/Kg.'ma** çıkarılmıştır.

TMO fiyatları, piyasadaki fiyat seyrine göre düzenlenmiş olup fiyatların üretici lehine gerçekleşmesi sağlanmış ve yeni hasat döneminde oluşabilecek üretici mağduriyeti önlenmiştir.

SORU 5) TMO'nun stoklarındaki fındığı satacağını ifade ettiği dönem neden kısaltılmıştır?

CEVAP 5) TMO, piyasa istikrarının temini ve üretici mağduriyetinin oluşmaması için azami dikkat göstermektedir.

Bu kapsamda; üreticiden piyasalara olan arz tamamlanıp piyasalarda arz açığı oluşmadıkça stoklarını satışa açmamakta ve hasat dönemi başlamadan önce de satışlarını sonlandırmaktadır.

2011 yılı satışlarımız, 20 Haziran tarihinde deklare edildiği üzere 15 Ağustos tarihinde hasat dönemi öncesinde sonlandırılmıştır.

SORU 6) TMO'nun satışa sunduğu fındığa talep ne kadar olmuştur? Hangi firmalar ne kadar talepte bulunmuş ve parasını yatırmıştır?

CEVAP 6) TMO hesaplarına yatırılan **380 Milyon TL** ürün bedeline karşılık toplamda **37 farklı firmaya 83 Bin tonluk** kabuklu fındık satışı yapılmıştır.

SORU 7) TMO'nun, 20 Haziran ile 28 Temmuz tarihleri arasında 4.8 liradan sattığı fındık hangi firmalara teslim edilmiştir? Parası yatıp ta teslim edilmeyen fındık miktarı ne kadardır ve hangi firmalara aittir?

CEVAP 7) Satış fiyatlarının yeniden düzenlendiği 29 Temmuz 2011 tarihi öncesinde 36 ayrı firmaya toplam 55 Bin ton, 5,80 TL/Kg.lık fiyat düzenlemesinin yapıldığı, tarih sonrasında ise 27 ayrı firmaya toplam 28 Bin ton satış yapılmıştır.

Fiyat düzenlemesi öncesinde en fazla ürün satın alan firmalar, 5,80 TL/Kg.lık fiyat düzenlemesi sonrasında da en fazla satış yapılan firmalar olmuştur.

Dolayısıyla, düzenleme öncesi ve sonrasında fındık satışı yapılan firmaların sıralamasında önemli bir değişiklik söz konusu değildir.

Fiyat düzenlemesinin yapıldığı 29 Temmuz 2011 tarihinde TMO avans hesabında bakiye ürün bedeli olan firmalar, düzenleme sonrasında da yeni fiyatlardan ürün almaya devam etmişlerdir. Yatırılan ürün bedellerine karşılık gelen teslimatlar ise tam olarak yapılmıştır.

Firma bazında satış yapılan miktarlar, firmaların büyüklükleri ile ilgili olup 2011 yılında en çok satış yapılan firmalar, 2010 yılı ve daha öncesi dönemlerde de en çok fındık satışı yapılan firmalar olmuştur. Dolayısıyla **parası yatırılıp da ürün teslim edilmeyen firma olmamıştır.**